

AKADEMIA MUZYCZNA IM. IGNACEGO JANA PADEREWSKIEGO W POZNANIU

Przedmiot:	Sonologia		Punkty ECTS:	2
Koordinator przedmiotu:	prof. dr hab. Lidia Zielińska		Ilość godzin:	30
Wydział:	Wydział Kompozycji, Dyrygentury, Wokalistyki, Teorii Muzyki i Edukacji Artystycznej	Rodzaj zajęć:	wykład	
Instytut:	Instytut Kompozycji i Teorii Muzyki	Forma studiów:	stacjonarne	
Kierunek:	kompozycja i teoria muzyki	Profil studiów:	ogólnoakademicki	
Specjalność:	kompozycja, teoria muzyki	Język:	polski	
Poziom studiów	Studia II stopnia	Status przedmiotu:	obowiązkowy/fakultet	
Umiejscowienie w planie studiów:				
Semestr I:	30 godzin, egzamin, 2 ECTS	Semestr II:		
Semestr III:		Semestr IV:		
Semestr V:		Semestr VI:		
Semestr VII:		Semestr VIII:		

Prowadzący zajęcia	prof. dr hab. Lidia Zielińska
Cele i założenia przedmiotu	<p>Sonologia dotyczy dźwięku jako tworzywa artystycznego i związanych z tym implikacji. Zajęcia pogłębiają świadomość i porządkują metody refleksji nad konstrukcjami dźwiękowymi i ich wpływem na odbiorcę. Pozwalają też wyodrębnić różne ugrupowania dźwiękowe pełniące pozamuzyczne zadania, np. ugrupowania obarczone symboliką, znaczeniem widocznym tylko w zapisie nutowym, przekazem ideologicznym, cechami</p> <p>Planowane cele zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umiejętność słuchowej analizy zjawisk dźwiękowych, oceny ich jakości technicznej, kwalifikacji ich funkcji emocjonalnych i znaczeniowych, - wypracowywanie indywidualnych kryteriów oceny estetycznej i artystycznej, - umiejętność kojarzenia zjawisk muzycznych z innymi sztukami i z uwarunkowaniami socjo- i psychologicznymi, - pogłębiona świadomość operowania materia dźwiękową w muzyce autonomicznej i wszelkich innych rodzajach sztuki dźwięku, - świadomość praw rządzących psychologią odbioru audialnego i audiowizualnego.

	<p>Po odbyciu zajęć studenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znają podstawową problematykę różnych sfer sztuki dźwięku i psychologii percepcji, - potrafią świadomie korzystać z prawideł percepcji w realizowaniu własnych zamiarów twórczych, - rozpoznają klisze, symbole, emblematy dźwiękowe i są świadomi ich roli w przekazie intermedialnym, - uświadamiają sobie potrzebę i celowość dbania o kulturę brzmienia, o środowisko akustyczne, o jakość techniczną dźwięku.
Wymagania wstępne	<p>Uczestnicy mają ukończone studia licencjackie z kompozycji, kompozycji elektroakustycznej, teorii muzyki, dyrygentury lub publicystyki muzycznej. Niezbędna jest wiedza i umiejętności uzyskane po trzech latach studiów w zakresie analizy dzieła muzycznego, historii kultury, harmonii praktycznej, współczesnych technik kompozytorskich, psychologii muzyki, znacznej intuicji i wiedzy o stylach muzycznych.</p>

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU

Semestr I

Emiter i emisja, zjawisko autolokacji wobec dźwięku nagranych; obecność elementów wizualnych, także w muzyce autonomicznej, i jej wpływ na percepcję; cztery poziomy percepcji audiowizualne

Funkcje narracyjne muzyki w filmie, narracja w muzyce autonomicznej; funkcje gramatyczne muzyki w filmie, sztuka montażu w muzyce autonomicznej

Teoria oktawy czasowej Stockhausena i strefowa teoria czasu Bielawskiego

Dźwięk jako symbol, znak, emblemat – w muzyce autonomicznej, w sound design, w sound branding, w filmie

Czytelność ekspresji i symboliki brzmień spoza macierzystej kultury; metody wyboru cech uniwersalnych; komercjalizacja

Scena słuchowa (*auditory scene*) a muzyka autonomiczna; modele słuchania

	Kod efektu uczenia się	EFEKTY UCZENIA SIĘ	Charakterystyka	
			II stopnia PRK	I stopnia PRK
W	KTM2_W01	posiada pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotu i metodologii sztuk muzycznych, którą jest w stanie rozwijać i stosować we własnych poszukiwaniach badawczych	P7S_WG	P7U_W
W	KTM2_W02	posiada pogłębioną wiedzę, dotyczącą koncepcji, teorii i zasad, odpowiednich dla sztuki muzycznej w zakresie sposobów wpływania na percepcję dzieła muzycznego i multimedialnego	P7S_WG	P7U_W
U	KTM2_U01	posiada rozwiniętą osobowość artystyczną, umożliwiającą tworzenie, realizowanie i wyrażanie własnych koncepcji artystycznych lub badawczych	P7S_UW	P7U_U
	KTM2_U06	posiada podstawowe umiejętności w zakresie oceny dzieła sztuki dźwiękowej	P7S_UW	P7U_U
K	KTM2_K01	potrafi gromadzić, analizować i interpretować potrzebne informacje, dokonuje ich hierarchizacji i syntezy na najwyższym poziomie, organizuje i inspiruje szeroko pojęte działania kulturotwórcze	P7S_K	P7U_K

KTM2_K04	jest zdolny do krytycznej oceny własnych działań twórczych i artystycznych oraz potrafi adekwatnie ocenić inne przedsięwzięcia z zakresu kultury i sztuki	P7S_KO	P7U_K
----------	---	--------	-------

Metody kształcenia	<p>wykład problemowy wykład komwersatoryjny wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień praca z tekstem i dyskusja analiza (studium) przypadków aktywizacja („burza mózgów”, metoda „śniegowej kuli”, konstruowanie „map umysłu”) inne metody stosowane przez prowadzącego</p> <p>kształcenie zdalne</p>
---------------------------	--

Metody weryfikacji efektów uczenia się	Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Kod efektu uczenia się
	egzamin	KTM2_W01; KTM2_W02; KTM2_K01; KTM2_K04
	zaliczenie ustne	KTM2_W01; KTM2_W02; KTM2_U06
	projekt, prezentacja	KTM2_W01; KTM2_W02; KTM2_U01; KTM2_K01
	wszystkie inne metody stosowane przez prowadzącego	KTM2_W01; KTM2_W02; KTM2_K01; KTM2_K04

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunki zaliczenia:	Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest uczęszczaniem na zajęcia (akceptowalna nieusprawiedliwiona absencja w wysokości 20%) oraz osiągnięciem wszystkich założonych efektów kształcenia (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości powyżej 50%).
	Warunki egzaminu:	Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu. Warunkiem zdania egzaminu jest uzyskanie więcej niż 50% przewidzianych punktów.

NAKLAD PRACY STUDENTA	Ilość godzin:	Punkty ECTS:
Godziny realizowane przy udziale nauczyciela akademickiego	30	2
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta	6	

Literatura podstawowa

1. Albert S. Bregman, "Auditory Scene Analysis", w: N.J. Smelzer & P.B. Bates (Eds.), International Encyclopedia of the Social and Behavioral Sciences. Amsterdam: Pergamon (Elsevier) 2004.
lub
Albert S. Bregman, "Auditory scene analysis. The perceptual organization of sound",
lub
Justyna Humięcka-Jakubowska, "Scena słuchowa muzyki dwudziestowiecznej", Rhythmos, Poznań 2006. [tylko s. 9-134]
2. Michel Chion, „Audio-wizja. Dźwięk i obraz w kinie“, ha!art, Kraków 2012.
3. David Hirst, „Connecting the Objects in Jonty Harrison’s Unsound Objects”, eOrema Journal, 2013-4. [tylko rozdział 4. Sonic Archetypes]
<http://www.orema.dmu.ac.uk/?q=content/connecting-objects-jonty-harrison’s-unsound-objects>
lub
https://www.researchgate.net/publication/267395147_Connecting_the_Objects_in_Jonty_Harrison's_Unsound_Objects

Literatura uzupełniająca

- Leonard B. Meyer, „Emocja i znaczenie w muzyce“, Polskie Wydawnictwo Muzyczne, Kraków 1974.
John A. Sloboda, „Umysł muzyczny: poznawcza psychologia muzyki“, Akademia Muzyczna im. Fryderyka Chopina, Warszawa 2002.
Ludwik Bielawski, „Czas w muzyce i kulturze“, Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 2015.
Ludwik Bielawski, "Strefowa teoria czasu", PWM, Kraków 1976.
Christoph Cox, Daniel Warner [red.], "Kultura dźwięku, teksty o muzyce nowoczesnej", słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2010.
Tomasz Misiak, "Estetyczne konteksty audiosfery", Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa, Poznań 2009.
Ptryk Lichota, „Tradycje hałasu w sztuce dźwięku“, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2016.
Walter Murch, „W mgnieniu oka. Sztuka montażu filmowego“, Wydawnictwo Wojciech Marzec, 2006.
Małgorzata Przedpeńska-Bieniek, „Dźwięk w filmie“, Sonoria, Warszawa 2009. [zwl. s. 223-392]
Joanna Napieralska, „Sound design“, Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina, Warszawa 2012.
Filip Szalasek, „Nagrania terenowe“, Wydawnictwo w Podwórku, 2018.

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line *(opcjonalnie)*

Philip Tagg różne artykuły:

<http://tagg.org/index.html>

Michel Chion artykuły i książki:

<http://michelchion.com/books>

Instytut Pejzażu Dźwiękowego:

<http://ipd.org.pl/category/teksty/>

UNESCO Collection of Traditional Music of the World:

<https://ich.unesco.org/en/nhk>

<https://itunes.apple.com/us/album/musical-sources-unesco-collection-from-smithsonian/858617958>